

Recuperatie van BTW op riolen verloopt in de grootste chaos

---De recuperatie van de BTW op rioleringen door de Vlaamse gemeenten verloopt in de grootste chaos. Gemeenten als Denderleeuw hebben al BTW gerecupereerd uit die activiteit vanaf het jaar 2000. Andere gemeenten krijgen van de administratie zelfs geen BTW-nummer toegewezen. De BTW-administratie ligt dwars. Niemand doet iets om een einde te maken aan die administratieve en juridische willekeur.

Het gaat hier om een dossier van toch 100 miljoen euro, indien alle Vlaamse gemeenten gebruik zouden maken van de teruggave van historisch betaalde BTW op de rioleringen. Opvallend in dat dossier is dat het eigenlijk ontstaan is door goed wetgevend werk van de Vlaamse regering. Maar niemand wil blijkbaar alle gevolgen van die wet onder ogen zien, omdat de gevolgen financieel veel verder reiken dan oorspronkelijk bedoeld was.

Waar gaat het om. Door de reorganisatie van de Vlaamse watersector vanaf 1 januari 2005 moeten de gemeenten hun afvalwater doorsluizen naar de drinkwatermaatschappijen. Deze transportdienst is BTW-plichtig, zodat de gemeenten de 21 procent BTW die ze op de rioleringswerken betalen voortaan kunnen recupereren. De gemeenten moeten daarvoor wel een contract sluiten met een drinkwatermaatschappij en een BTW-nummer aanvragen. Omdat de BTW-wetgeving een recuperatieperiode van vijf jaar inlast zijn juristen, onder meer van het advocatenbureau Realis, ervan overtuigd dat ze zeker tot 2000 kunnen teruggaan om de betaalde BTW op rioleringswerken te recupereren. De BTW-administratie bestrijdt die visie en stelt nu juli 2005 als vroegste datum waarvoor BTW kan worden gerecupereerd.

Het dossier heeft inmiddels een rijk verleden van parlementaire vragen om duidelijkheid, doorgaans gesteld aan de federale minister van Financiën, Didier Reynders. Maar die duidelijkheid kwam er tot nu toe niet. De BTW-administratie is

een federale bevoegdheid, maar met regionale afdelingen, die ieder een eigen interpretatie kunnen geven aan een individueel dossier.

Gelijke kansen

De Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) en de VZW Vlario, die alle betrokkenen inzake rioleringen verenigt, trokken dit dossier naar zich toe. Zij houden de zaak warm via tal van studiedagen en streven in dit complexe dossier zoveel mogelijk transparantie na om alle gemeenten gelijke kansen te geven. Zij raden dan ook alle Vlaamse gemeenten aan een dossier in te dienen bij hun plaatselijke BTW-diensten. De VVSG en Vlario maken zich sterk dat het zeer moeilijk wordt voor de BTW-diensten met boetes te dreigen. Een openbaar bestuur (wat een gemeente toch is) bij een open dossier beschuldigen van rechtsmisbruik ligt ook voor hen moeilijk. In enkele regio's reageerden de BTW-diensten positief op het verzoek van gemeenten de historisch betaalde BTW sinds het jaar 2000 te recupereren. Denderderleeuw, een gemeente met 17.000 inwoners bevestigt dat. Maar de gemeente vreest dat de BTW-diensten op die beslissing terugkomen. Voorlopig heeft de gemeente het geld op een rekening vastgezet totdat er juridisch meer duidelijkheid komt, zegt ambtenaar Koen Vanholder. Het gaat om een bedrag tussen 15 en 20 euro per inwoner. Indien alle Vlaamse gemeenten zo'n dossier indienen gaat het om een bedrag tussen 90 en 120 miljoen euro. Voor de staatskas een heuse aderlating, maar voor de Vlaamse gemeenten een extra steun om de huidige achterstand in investeringen en onderhoud van **riolen** te compenseren. Dat geld kan nuttig gebruikt worden. Om tegen 2015 te voldoen aan de Europese waterrichtlijnen zijn liefst 7 miljard euro investering in **riolen** en waterzuivering nodig.

Advocaten

De VVSG en Vlario hebben het advocatenbureau Realis ingeschakeld om het juridische kluwen mee te ontwarren en de gemeenten bij te staan in dit dossier. De vraag rijst waarom de Vlaamse regering en het kabinet Leefmilieu van minister Kris Peeters, hier niet optreden ten voordele van de Vlaamse gemeenten. Uiteraard ligt in België de scheiding der machten heel gevoelig en bovendien zijn BTW-zaken nog altijd een federale materie. Maar wie een wetswijziging doorvoert, heeft wel de plicht alle gevolgen daarvan onder ogen te zien.

Het ging er uiteraard in de eerste plaats om van de jaarlijks weerkerende hoge BTW-last van Aquafin af te geraken. Bovendien kunnen ook de Vlaamse bedrijven nu hun

zuiveringskosten gemakkelijker doorrekenen en hun BTW recupereren via de drinkwatermaatschappijen. Maar dat succes doortrekken naar alle Vlaamse gemeenten was blijkbaar een brug te ver. De Vlaamse regering vreest misschien dat het dossier in communautair vaarwater verzeild geraakt. Maar de Waalse gemeenten betaalden op hun waterzuiveringsinfrastructuur nooit BTW omdat ze bijna uitsluitend via intercommunales hebben gewerkt waar andere fiscale regimes gelden. Aquafin, weldra voor 100 procent in handen van de Vlaamse regering, heeft begin dit jaar nog een boete van liefst 230 miljoen euro betaald aan de BTW-administratie omdat ze niet de vereiste 21 procent BTW op zuiveringswerken had betaald. In dit dossier heeft de Vlaamse regering misschien te snel toegegeven en werden niet alle rechtsmiddelen uitgeput.

Nu het nieuwe waterdecreet en de ruling met de BTW-administratie toevallig gunstig zou uitvallen voor de Vlaamse belangen, in casu de gemeenten, durft men blijkbaar zijn gelijk niet meer te halen. Toegegeven, in het dossier zitten nog enkele knelpunten. Zo is het niet duidelijk of wegenwerken, die doorgaans samen met rioolwerken worden uitgevoerd voor de recuperatie van BTW in aanmerking komen. Ook werken voor aparte afvoer van hemelwater zouden niet voor recuperatie in aanmerking komen.

Een transparante oplossing dringt zich op. Gemeenten moeten weten waar ze aan toe zijn en een dossier kunnen indienen. De Vlaamse regering zou zich best wat meer profileren in dit dossier en niet de kar alleen laten trekken door de VVSG en de VZW Vlario.

(Bron: TIJD)